

Megjelen:

hetenkint egyszer, csütörtökökön.

Szerkesztői iroda:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 kral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadóhivataltban. Kérjük az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óraig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai:

a háromhasábos petisor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

Nagy-Beeskerek, június 6-án.

—a. A tiszta-eszlári szüz eltűnése nyomán keletkezett meghatottság és kedélyizgatottság még szűnő félben sincs, a lapok még folytonosan nyitva tartják hasábjait, a tarkánál tarkább, okosnál okosabb, és bolondnál bolondabb feltevéseknek és kombinációknak, mikor már is egy másik cause celebre tartja lebilincselve a közfigyelmet, t. i. gróf Dessewffy Egyednek, a boszniai szerajevói kerület volt főnökének, felsőházi leleplezéseit. A két esemény közt mi hasonlatosság sincs, hacsak tréfásan azt nem akarjuk állítani, hogy míg az egyik zsinagógában Istóczy a tiszta-eszlári gégemetsző által a gyermek Eszter vért vétette, addig a kedélyes gróf a másik zsinagógában a Bosznjak adminisztratív vezetőit és közegeit igyekezett megkráglizni.

Legsajnosabb az egészben az, hogy valamint a szegény Eszter Eszlárra, úgy a nemes gróf is aligha fog többé Szerajevóba vissza kerülni.

Mind ketten: Eszter is Egyed is eltűnésökkel, — mély keserűséget és szomorúságot okoztak.

Az Eszter-ügyben mind a hatóságok mind a közönség, az innen-onnan jelentkező oktalan alarmok dacára is, a lehető legtapintatosabban és ügyesebben jártak és járnak el, míg a Bosznjak ügyben a nemes gróf emberszerűtlen lelke által elragadtatva — oly leleplezéseket tett, a melyeket Verhovay & comp. már hónapokkal ezelőtt, sokkal élénkebben és meghatóbban illusztráltak.

Szinte hajlandó az ember arra a vakmerő gondolatra vetemedni, hogy a szénrajzterveket a „Függetlenség” embe-beri első kézből egyenesen Szerajevóból kapták, a nemes gróftól.

Ha a zsidóság nemes szívére vall, hogy szigorú törvényeket, mely szerint évenként minden husvétjök előtt egy-egy kereszténynek vért kell venniök, nem évenként, hanem századonként egyszerű kétszer fogantatosítják, dicséretére válik a szerajevói volt kerületi főnöknek is, hogy Boszniát a „csehuraldalmakból iszákoság

vagy más okok miatt elbocsátott erdészekből” akarja epurálni.

Szlávy valóban lelkiismeretlenül járt el, mikor a vadak közé nem józan életű bárányokat, hanem iszákos erdészeket küldött.

Az adóprás irgalmatlanul működött. A nemes gróf mint a legbuzgóbb kerületi főnökök egyike, nem egyszer utasította az illetőket, hogy a törvényesabba terhek lerovását annyival szigorubbzan szorgalmazzák, mert főleg a magyarok megkövetelik, hogy a bosznjak adminisztratív költségei, magából annak jövedelmeiből fedeztessenek.

Malheur! Hogy a nemes gr. szerajevói konakjában csibukozva, csak később tudta meg, hogy az adóvégrehajtókká travesztált erdészeknek szigorú rendeleteire reflectálva, sokszor még ott is dupláztak, a hol a vadat egyetlen lövéssel is leteríthették volna.

Hogy őt aztán azért, mert az ilyen, a szegény nép zsebéből pusztító puffogatást feljelentette, s az ez okon felkelés kitörését megjósolta, — elbocsátották — ez már aztán igazi osztrák tempó.

Most már aztán igazán sajnálni lehet a bosznjakokat! Eddig legalább akadt bátor ember, a ki a visszaéléseket feljelentette. De ezután kénye kedve szerint garázdálkodhatik a csöcselék, és nem lesz Eliás, a ki a felkelés kitörését megjósolja.

Sub rosa azt is megsughatjuk a grófnak, hogy azon esetben, ha Szlávny nem demissionál, ő ma is szerajevói főnök. Mérgőben ugyanis, hogy a minster elment, a grófnak mint az egyetlen nem-iszákos embernek — elbocsátásával, akartak boszszút állni a magyarokon.

Majd megbánják!

Mi több hasznát vesszük a grófnak a felsőházban mint Boszniában.

Hanem, hogy miért nem ment el a nemes gróf magától rögtön, mikor ott fenn feljelentéseire mit sem adtak, azt már igazán nem értjük. Az első esetben a nagy Széll Kálmánra vallott volna, míg mostani leleplezéseivel a rókára és szőlőre emlékeztet.

A sarokba szorított kormányának választania kellett az ellenzék haragja, vagy a nemes gróf elbocsátása között. Az irredentisták nem akartak Boszniára ráfizetni, a nemes gróf pedig nem akarta a bosznjakokat megadóztatni.

A kormány, elég botorul, feláldozott egy grótot a kanailienak.

Ismételjük, hogy majd megbánják! Eddig csak ketten voltak ellenzékiek a felső házban, ezentúl hárman lesznek.

A „Függetlenség” azt a kérdést veti fel, hogy: mi hát a tanulság a gróf Dessewffy beszédéből? Ő maga azután rögtön ezt válaszolja:

„Az, hogy: ki Boszniából!”
De, hogy kinek ki? az erdészeknek-e, vagy a nemes grófnak, azt tartózkodott megmondani.

Minket vigasztal egy másik nagy emberünk azon jóslata, hogy a kecskekaram Starcevicseknek jut. Mert jussom az bár kinek, de a gróf nekünk marad.

De most foglalkozunk kissé Tiszta-Eszlárral is. A kis Eszter 10 nap óta a hányszor eltűnt, ugyanannyiszor elő is került. Többen látták fejtenél, mások ismét virággal fürtei között élve és kedélyesen társalogva.

Ha ez soká ilyre váltakozik, félni lehet, hogy a nyiregyházi törvényszék fogja a fejét elveszíteni.

Mi kettőt hiszünk!

Vagy valami szédelő dugta el Soly-mosy Esztert, hogy aztán vele, a fel-találására kifizetőt díjon megosztózzék, vagy valami fanatikus Schachter rábeszélte még néhány fanatikus Schachtert, hogy a Jehovát kiengesztelendők és a zsidó-üldözést megszüntetendők, keresztény vért áldozzanak.

De történt legyen bár miként, annyi bizonyos, hogy az eltűnt leányzó, vagy a dutyiból, vagy a kalfánból elő került.

Hátha az orosz diplomacia aranzírozta az egészet? Bennünket is belé szeretnének erőtelni a zsidó hajszába.

Ignatieffől kitélik, hogy míg mi itt majd belebolondulunk a keresésbe, ő a kis Esztert Pétervár utcáin droszkéztatja.

E két nevezetes esemény felett csak akkor térünk napirendre, ha Eszter meg kerül és Egyed elhullgat.

De azért Boszniában az adóprás mégis működni fog!
Rettentő időszak!

Az újabb mozgalmak közlekedésügyünk terén.

Az osztrák államvasutal a „magyarosítási” szerződés immár véglegesen megállapított. Az osztrák kormány, mint azt most már biztosan jelenthetjük, a szerződés életbeléptetése ellen nem fog akadályokat gördíteni. Sőt ellenkezőleg, most a maga részéről is bizonyos óhajok és követelésekkel fog lépni és ha az osztrák kormány egyes pontok ellen kifogást emelne, azt csak azért tenné, hogy az államvasutat követelési iránt engedékenyebb tegye. Ebből tehát az a tanulság, hogy Magyarország a bécsi lapok által annyira megtámadott szerződés által az osztrák kormány forgalmi politikájának is tett szolgálatot.

Az osztrák államvasutal köteendő végleges szerződés által a magyar vasuti politika jelentőségét határozottan fog érni. Az ország vasuti hálózata a buda-bécsi vonal biztosítása által alapteleleiben befejezettek tekintetű és hátramarad még a kiegészítés czéljű vizinális vasutak által.

A legközelebbi jövő programját a vizinális képezik. A Duna szabályozása Gyöny és Pozsony között, a lánchajózás behozatala és ezáltal lehetőleg teljes kihasználása Közép-Európa legnagyobbszűré vizinájának, mely Magyarországot Délmetországgal direkt összeköti — ez lenne Magyarország részéről az egyedüli és leghelyesebb felelet a Gotthard-alagut megnyitására. Az Arlberg-vasut egyedül nem képes az erősbödött oroszországi konkurrencziát ellensúlyozni és a magyar gabánának más utakat is kell szerezni. Az Arlberg-vasuton kívül szükséges, hogy olcsó vizitit teremtessek Délmetországi centrumába és ez okból nem lehet már soká kézni a Duna-szabályozásával Pozsony és Gyöny között.

Itt a dunagőzhajózási társulatnak kell az ország jogos érdekeit elősegíteni; e társulattal is az osztrák államvasutéhoz hasonló szerződést kell kötni. A lánchajózás azon eszköz, mely által a kormány a dunagőzhajózási társulattal az ország érdekében teendő koncessziókra kényszerítheti. A vizinók javulására mutat már most azon körülmény, hogy a társulat a kormány régi óhajához képest, végre hajlandó a hajózást a Tiszán is megkezdeni. Igazán égbekiáltó anomália volt, hogy

TÁRCZA.

Anyag, erő és szellem.

(Elalvás előtti olvasmányul.)

A szellemi műveltségre igényt tartó embert, mint öntudatos és erkölcsi lényt, alig érdekelheti más valami jobban, mint annak világos ismerete, hogy: milyen viszonyban áll ő a világegyetemhez? — annak pedig, hogy helyesen vagy tévesen fogja-e fel az ember azon viszonyt, nagy befolyása van elhatározásaira a gyakorlati életben és általában a társadalmi közérkölcösségre; melyre a csupán erő és anyagra támaszkodó okoskodások kártekonan hatnak, a mint ez jelenben mindennap tapasztalható.

A világegyetemhez való viszonyunk felvilágosítását kell a nagy természetben keresnünk; minthogy ez azon könyv, melyből az emberek minden tudományukat s ismeretüket merítik.

Azonban, hogy a nagy természetben jó sikerrel kutathassunk, szükséges a philosophiát, emez anyatheoriát minden tudomány s ismeretnek, segítségül vennünk.

Mi tulajdonképen az ember? mi az erő, anyag, tér, idő, öröklet? mi az emberi szellem és gondolat? Lehet-e az emberi gondolat s bíráltság bizni.

Ezeknek keresése és felvilágosításához szilárd támaszponttal bírnunk önmagunkban és a minket körülvevő természetben.

Hogy léteznünk és hogy van tudomásunk önmagunkról s a minket környező lények s tárgyakról, arról nincs legkisebb kételyünk sem. De hogy lettünk?

A többi közt azon gondolatra is juthatnánk, hogy talán a vak természeti erők s anyagok rendszeres vagy talán rendetlen for-

galma gyártott bennünket; hanem eszünkbe jutván, hogy azon esetben mi, mint gyártmány, nem lehetünk tökéletesek a minket alkotó művésznél és hogy, ha mi öntudattal bírnok, a minket alkotó mester, erő vagy hatalom, annál fogva a mienknél még tökéletesebb öntudattal bír: belátjuk, miként vak erők s anyagok a mi alkotóink nem lehetnek, habár alkotásunkhoz, de csak közegül s eszközül használtak.

Itt helyén lesz vizsgálni, vajjon az anyagok, testek s azok erők, vagy is a természeti világ, nem szintén abszolút vagyis függetlenül önálló-e, vagy pedig csak relativ, azaz feltételek-e más valamitől?

Ha tudni akarjuk, függetlenül önálló-e ez anyag, nem vegytanilag, hanem bölcsészetiileg kell azt részleteznünk; mert a vegyészeti gyakorlati tudomány, melynek az anyagoknál parányokat képzelni kell; eme parányi részecskék nagyságának meghatározása vagy túlmély fürkészésével azonban nincs szüksége hasznátalan s eredménytelenül fáradoznia. A bölcsészetre nézve a parányról fogalom egészen más; mert a bölcsészet mindennek a legmélyebb fenekét kikutatni, mindennek lényegét felfedezni akarván, ez esetben felbontja tehát a vegyészetenek legkisebb elemrészecskéjét, vagyis parányát tovább és ilyformán határozza meg: az anyagok legkisebb részecskéje az volna, mely sem a természeti erők által, sem a gondolat vagy képzeletben tovább kibővíthető nem volna, melynek annál fogva terjedeleme nélkül lenne, vagyis tulajdonképen semmisenk lenni kellene. — Ugye ez képtelenség?

A logikai következtetést tovább fűzve és az anyagi parány semmiségéről átmenve a világegyetemre, azt is elkelte elfogadnunk, hogy ha a parányok nincs terjedelme és úgy az csak képzelt valami: a physikai világ is, melynek lételem pedig nem kételkedünk, szintén egyenlő s semmivel; miután a természeti világ anyagok s azok erőiből, ezek pedig a

fenneleirt parányok, azaz olyan részecskékből állanak, melyek terjedelemtlenültek, azaz semmi; és így semmi semmihez adva, ismét csak semmi.

Hogy a természeti világ felvilágosítását tökéletesen kifejthessük, szükséges a világegyetem természetét más oldalról is vizsgálnunk.

Ugyan van-e a természeti világegyetemnek vagyis mindenségnek határa, vagy határtalan terjedelmű-e az?

Ha van határa, akkor azon tér, mely a határan túl van, egy határtalan ür vagyis semmi. Ez esetben a világegyetem volna egy pont a határtalan úrben, egy véghetetlen semmiben; és miután bár milyen nagyság annyi mint semmi a határtalansághoz képest, akkor a pontnak mondott világ ismét csak semmi volna.

Mondjuk tehát, hogy ezt is csak képtelenségnek nézzük, mint a parány semmiségét; mert mi léteznünk és a világ is meg van.

A világmindenség tehát inkább talán határtalan, vagyis végnélküli terjedelmű.

De kísértés meg valaki képzelni egy vég s határnélküli világegyetemet, naprendszeret bolygó csillagokkal, világtesteket mindig nagyobb s nagyobb nagyságban, vagy legalább soha nem végződő mennyiségben — bizonyosan habozni fog, ezen határtalanságot valóságának elismerni, hanem ezt is fogja inkább képtelenségnek, lehetetlenségnek hinni; mint-hogy az emberi képzelet nem képes ilyen megmérhetlen terjedelmű nagyságot felfogni.

A világegyetemet így hát sem határosnak sem határtalannak nem képzelhetjük. Akkor tehát milyen?

A világegyetemre nézve most hasonlóul állunk, mint az anyag parányát illetőleg. Az egyiket nem tudjuk határokkal ellátni sem határokkal hagyni a nagyobbításban, a másikat pedig, t. i. a parányt a kibővíthetésben.

Ezen titok vagy rejtély pedig mégis feloldható, megfejtendő; mert a világ és mi benne léteznünk és valami vagyunk, nem pedig semmi; mely utóbbinak egyedül nem volna szükségére sem határosnak sem határtalanságra.

Ezen bölcsészeti és egyszerűságra hivatási titokteljes rejtély csak egyféleképpen oldható meg, tudni illik a szellem, azaz Isten teremtmény csodájának elfogadása által.

Az anyag s erőnek paránya, vagyis egysege (unitas), melyet a testekben s erőkhöz nem találunk, tényleg nem is létezik; mint-hogy a legkisebb testrészecskének képzeltem atom terjedelemmel bírna, akkor pedig több részekből állana, melyek mindannyi kisebb részecskét képeznének, és így menne ez végtelenül tovább.

Az anyagok vagyis testek s erőkhöz egyese, t. i. paránya csak a szellemben felelnek; miért is ezen parány minden ponton a szellemi világteremtő erejéből fejlődik; minél fogva mondhatni, hogy az olyan parányoknak és az azokból álló physikai világnak kezdete és vége, vagyis határa a szellemi világban van.

Az ókor eltűnt művelt népeinek bölcsői a kereszténység kora előtt már meg voltak győződve, hogy egy legfőbb lénynek létezni kell, a mely szellem s a melynek sem időre, sem térre nincs szüksége, mert örökön változhatlan s testnélküli. Ebből önzlik az időleges, azaz ideiglenes világ.

Kettős természete van a világ mindenségnek: egy abszolút, vagyis feltétlenül önálló, változhatlan egyszerű, azaz szellemi; másik pedig relativ, vagyis viszonylagos, változó, végtelenül összetett, azaz anyagi vagy testi.

A világ szellemi természete anyagi természetének kulforrása.

Az anyagi világ, mint egy határtalan hatalomnak műve, összetételben véve örök; mert a physikai világ az isteni hatalomnak eszméje

...míg az országban, mind hangosabban követelték a viziták szaporítását és az állam csatornapételekre már milliókat kiadott és újabb kiadására készül, addig az ország második nagy folyója, mely torkolatától Tokajig hajózható, nem volt rendszeres hajóközlekedés.

Közlekedés ügyünkkel örömet lehet foglalni, mert ha alkotmányos életünk óta van eredmény, melyre az alkotmányos kormány hivatkozhat, úgy az egyedül a közlekedésügy terén található. És ha még nem vagyunk is a kitűzött cél végén, talán még csak a kezdett végén, mégis hisszük, hogy forgalmi politikánkban nem fog szünet beállni addig, míg vasúti és vízi hálózatunk nem lesz egészen teljes.

Főgymnasiumi látogatás.

Múlt hó 26-án délelőtt érkezett városunkba Mészáros Nándor, kir. tanácsos és szegedi tankerületi kir. főigazgató úr ő nagysága a Temesvár és Becskerek közt közlekedő kis gőzhajón, hogy egyrészt főgymnasiumunknál a jelen ténben második látogatását tegye, másrészt pedig, hogy az értekezési vizsgálat szóbeli részén elnököljön. — A hajónál Arányi Béla főgymn. igazgató úr a közbeszédre, kinek társaságában a kegyesrendiek házához hajtatott, kik is itt időse elatt kiváló vendégszeretettel halmozák el. Ki sem pihenve az út fáradságát, főigazgató úr még 26-án délután azonnal megkezdé az osztályok látogatását, folytatván azt 27-én délelőtt és délután, míg az előadások végétől a könyv- valamint a különféle szerletrákat vizsgálta meg. A pünkösdi két ünnepet szintén körünkben tölté, mely idő alatt néhány látogatást is tett.

Május hó 30-án, reggeli 7 órákor vevé kezdetét az értekezési vizsgálat, mely kevés megszakítással esti 7 óráig tartott. Bevégezve a vizsgálatot május 31-én, délelőtt 8 órákor, az értekezési vizsgálati értekezlet tartá meg ő nagysága, melyen első sorban is örömmel constata, hogy a vizsgálatra bocsátott ifjak mindenben kellő készséget tanúsítottak. Szavait egyébiránt legszebben igazolja az eredmény, mely a következő: Szóbeli vizsgálatra bocsátott 11 növendék közül nyolc, és pedig: Brájer Lajos, Grifotong Jakab, Mattanovics Károly, Oppelcz Lajos, Pap Géza, Váradi Árpád, Winter Fülöp és Winter Miksa; ezek közül három: Pap Géza, Váradi Árpád és Winter Miksa kitüntetéssel érettnek, Brájer Lajos, Grifotong Jakab, Mattanovics Károly, Oppelcz Lajos és Winter Fülöp pedig egyszerűen érettnek nyilvanították.

Lezárván az értekezési vizsgálat jegyzőkönyve, a hivatalos látogatásra vonatkozó tanácskozmányt tartá meg ő nagysága, melyen részletesen előadta az intézetben tett tapasztalatait. Az eredmény valóban a legnagyobb mérvben kielégítő. A növendékek előhaladását illetőleg kiváló megelégedést nyilvanítá a tanári karnak, különösen kiemelve ama valóban meglepő eredményt, melyet az ifjak a magyar nyelv szabatos elsajátításában értek el képen akkor, midőn az első osztályban a tanév elején sokra megy azok száma, kik vagy csak vajmi keveset, vagy pedig épen-séggel semmit sem tudnak magyarul. Örömmel szolgált ő nagyságának kifejezést adhatni, hogy ilyen eredmény mellett teljesülni fognak a remények, melyeket úgy ő, mint a nagy közönség főgymnasiumunk kiegészítésekör eme vidék magyarosodását illetőleg az intézethez

fűztek. Nagy megelégedéssel constatálta továbbá a tapasztalt jó rendet és fegyelmet, kiváló dicsőretil nyilatkozott a könyv- és szertárak czelszerű berendezéséről és kellő felszereléséről, nemkülönbén a tantermek és általában az egész épület tisztaságáról. El nem mulaszt-hatjuk azonban megemlíteni ama pontot, melyre nézve már több ízben lehangolólag, de egyszersmind sürgetőleg nyilatkozott — és ez a tornahelyiség kérdése. Nemesek hogy teli tornahelyiségről még mind ez ideig gondoskodva nincs, de még a jelenlegi nyári tornahelyiség is ugyszólván csak a legnélkülözhetlenebb eszközökkel van ellátva, amint erről ő nagysága személyesen is meggyőződött. Már többször felkérte gymnasiumunk igazgatóját a kellő lépések megtételére a városnál, ki azt sohasem is mulasztotta el, sőt annak idején a helyiségre nézve egy igen is egészséges indítványt tett, de fájdalom, minden eredmény nélkül, pedig ez egy rendkívül égető kérdés, melyre nézve ezuttal is felhívjuk az intéző körök figyelmét.

A tanácskozmány végével Arányi Béla, főgymn. igazgató, a tanári kar nevében köszönetét fejezte ki ő nagyságának szives túrelméért és fáradozásáért s az intézetet továbbra is kegyes pártfogásába ajánlá. Hivatalos funkciója végeztével szívélyes búcsút vevén a tanári kartól, ő nagysága még május 31-én délelőtt elutazott folytatandó hivatalos körútjára hatóság alatt álló tanintézeteknél. Ad multos annos!

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Debelyácsa, jun. 5-én.

Egy ép oly nemes és hazafias irányú, mint községünkben nagyon is érezhető hiányt pótló eszme valósulásáról van szerencsem becses lapját értesíteni.

Folytonos élvelődés, de különösen az előítéletekkel való kemény tusa után is végre sikerült egy olvasóegyletet „Polgári-kör“ czímen felállítani.

Szinok-Balászközségi tanító által ugyanis erre nézve egy előleges felhívás bocsátván ki, f. é. május hó 28-án délután a községi fiiskola-teremben egy alakuló gyűlés tartatott, hol Papp Lajos községi tanító üdvözölte a jelenvölteket s magvas beszédében előadván az egyet célját, az alakulás szükségességét, kiemelve az egyleti élet megbecsülhetlen hasznait, ott hol a közjó s a haza ügye kívánják, a polgárok jogai gyakorlásának nagy horderejét, a jelenvölteket „Éljen“ kiáltásaikkal adták tanujelét lelkesedéseiknek s ez ügy iránti meleg érdeklődéseiknek.

Azután következett az alapszabályok felolvasása, melyek némely pontok módosításával el is fogadtattak. Majd a tisztviselői választattak meg következőképpen: Elnök: Papp Lajos községi tanító; alelnök: Szent József; jegyző s ellenőr: Sepsey Mihály községi segéd-jegyző; pénztárnok: Szinok-Balászközségi isk. tanító; háznagy: Kovács Imre. Választmányi tagok: Hirth Károly, Bozurovics Péter, Singer Lipót, Vig Antal, Toth Bálint és Hódi István urak.

Még egyéb többé-kevésbé lényeges ügyek elintézése után végre a gyűlés pünkösdi szent tüzellel s lelkesedéssel szétoszlott.

HIRHARANG.

* **Megyei rendkívüli közgyűlés** fog f. h. 12-én Nagy-Becskereken tartani, a melyen egy miniszteri, a megyéhez kibővítéséről szóló, rendeleten kívül, még egyéb fontos ügyek is tárgyalás alá fognak vétetni.

* **A nagy-becskereki községi főgymnasium** az 1881-82. tanév végén tartandó vizsgálatok rendje: Junius hó 12-én, VII.—I. osztály, hittan; junius 14-én, VII. oszt., latin és görög nyelv, történelem; V. oszt., görög, latin és német nyelv; III-ik oszt., latin és magyar nyelv; jun. 15., VI-ik oszt., görög, latin és német nyelv; IV. oszt., latin és magyar nyelv; II. oszt., latin és magyar nyelv; I. oszt., latin és magyar nyelv; junius 16-án, VII. osztály, magyar és német nyelv; V. oszt., magyar nyelv és természetrajz; III. oszt., számtan és rajzoló geometria; junius 17-én, VI. oszt., természetrajz és magyar nyelv; IV. oszt., földrajz, történelem és természetrajz; II. oszt., számtan és rajz. geometria; délután, VII.—I. oszt., rendkívüli tárgyak; junius 19-én, VII. oszt., mennyiségtan és természetrajz; V. oszt., mennyiségtan és történelem; III. oszt., német nyelv és földrajz; I. oszt., földrajz és számtan; junius 20-án, VI. oszt., történelem és mennyiségtan; IV-ik oszt., német nyelv és mennyiségtan; II. oszt., földrajz és természetrajz; délután, VII.—I. oszt., 3-5 órákor szerb hittan és szerb nyelv, 5 órákor tornaszat; junius 29-én, délelőtt 9 órákor „Te Deum“ és záróünnepély. — Ezen vizsgálatok látogatására a tanügy iránt érdeklődő t. közönséget ezennel meghívja Nagy-Becskereken, 1882. évi junius hó 6-án a főgymn. igazgatója.

* **A magánvizsgálatok** a helybeli főgymnasiumnál folyó évi junius hó 24., 25., 26. és 27-én fognak megtartani.

* **A junius 3. tavasz-ünnepély a kincstári erdőben.** Nehéz sóhaj szállt el ajkairól, amint a déli órákban a lombok sátra alá megérkezve, az örömtől ragyogó arcu, szerkesztett hullámzó ifjuságot megsemmisíttem. Régen ezélt én is élveztem ezt az ártatlan örömet, s ha az idő hossza mesgyét is vetett közénk, lellem ma is egész odaadással elmulat, a ritkán valószínű álmok, remények és illúziók ezen tükörében.

Minden gyümölcsnek az ára, Egy-egy virágnak halála. —

Fellegtelen mosolygó ég, tavaszi üde levegő, madárdal, minden összefűzött, hogy az ifjuság és közönség jól mulathassanak. Deli 12 órákor száznál jóval több tanuló foglalta el az asztalokat, kedélyes társalgás közben elégtve ki azt a molochot, melyet már ideje korán fekeztünk kell, hogy egészség és zsebrömbölő hatást rajtunk meg ne éreztessen. Az igazgató, tanári kar s néhány vendég 1 órákor foglalták el gondúzó helyeiket, körülrepkedve az ifjuságnak minden jót kívánó áldomaitól, lelkesítetten azon nélkülözhetlen fűszertől, melyet jó cigányzenének nevezünk. Az ebéd után szokásos rövid siesta után, népesedni kezdett a csinál díszlett és genialis caricaturákkal tarkozott roztda, s előbb kettesen, hármasan, később csoportosan kezdtek meg azon taglejtéseket, melyekben mi öregek, ha csak nevelésesegek lenni nem akarnók, már csak szemecskéket gyönyörködtethetünk. Délutáni öt órákor elkezdődött a népvandorlás Nagy-Becskerekre. Gyalog és kocskocin nyegedenként és öröklint mind sürűben érkeztek a vendégek. Nagyítás nélkül állíthatom, hogy szebb és kedvesebb kisvárosi közönséget még nem láttam.

Választékoság a toilleteken, szellemesség a társalgásban, természetes keressétség a modorban. Valóban igaz a mit a nővilág illetékes lovagjai állítanak: hogy a nagy-becskereki nők a legszeretelméltóbbak az országban. Ajánlom magamat kegyükbe! Mire a holdvilág feljött, már nem volt üres hely a rotundában. Táncra kerekedtek még az öregek és kopaszok is. En a fák közé bujtam el, megsiratni egy-koron híres lábszármat. Legszívesemlébb volt azonban a tanuló és kisebb leányok táncza. Egy-egy ártatlan mosoly és kezzszorítás boldogítja azokat, kik még a szivvilág titkait nem ismerik. Az angyalok csoportja nem kedvesebb azon csoportnál, a melyik egy ilyen mulatságból, egyedül azzal az emlékek ter nyugalmra, hogy mosolyt, virágot kapott, szílei megdicsérték, és a hold és csillagok ragyogtak felette. Az ünnepélyt az igazgató, a tanárok és a főgymnasiumi ifjuság adták és rendezték. Némi kárpótlással e minden tekintetben sikerült szórakozásért fogadják díszinte elismerésüket és köszönetüket! A főtényezők közül személyenkint azért nem említnék senkit, hogy valakit ki ne hagyjunk. —a.

* **Népünnepély.** Rózsa Ferencz, a helybeli sörház jó hírnevű, derek tulajdonosa, szándékozik, mint hírlík, saját, illetőleg a díszesen helyreállított, nagy tórségű, lombos, magas fákkal gazdagon beültetett sörházi kertben, és pediglen még e hó folyamán egy nagyobb szabású népünnepélyt, a helyben idővel felépítendő árva ház javára rendezni, s úgy hisszük, hogy ha ezen nemes eszme megvalósuland, nem csekély öszegecskével fog az árva ház jelenlegi alapítójeje gyarapodni. Egyébiránt volt alkalmunk most utolsó vasárnap is tapasztalni, hogy ezen üde kerthelyiséget mindinkább számosabban látogatandják és pediglen közönségünk intelligensőbb köréből is. Ezen, már egyrészt a kert, másrészt pedig a vendéglős részére is érdeletes jelenséget annak lehet tulajdonítani, miszerint Rózsa ur gondoskodott arról, hogy mindazok számára, akik nem akarnak közvetlen a zene mellett vagy a tánczó község közét tartózkodni, helyjebb, egy erdő színezetű és formájú, tágasan elterülő helyen, kellő számu, illően terített asztalok állíttatott fel, a hol a jó, friss sör és hideg valamint részben meleg étkek és pontos kiszolgálás mellett mi panaszt sem lehetett emelni.

* Az illető községről nyert értesítés szerint a mult számunk ujdonnsági rovatában hibásan említtük: hogy a csőszteleki templomot özv. gr. Csekonics Jánosné építette, mert igaz ugyan, hogy a templom benső feléjszítéséhez a vallásos lelkeletű grófnő tetemes öszegeggel járult, de magát az egyházat a zombolyai uradalom jelenlegi tulajdonosa, az érdemekben már is gazdag gr. Csekonics Endre építette.

* **Dr. Szentkány Jenő,** törökbecsei esperes-plébános és általában ösmert jejes késztütségű fiatal történettudóunk, f. é. junius hó 1-én a magyar akademia rendes levelező tagjává választott meg. Ez alkalmából nem mulasztjuk el mi sem, köztisztelteti és szereltes történettudóknak ezen magasztos kitüntetéséhez legöszintébb üdvövilnalmainkat nyilvanítani!

* **Népünnepély Szent-Huberten.** Községünk május hó 29-én valóban fényes és telekemelő ünnepély színhelye volt. Ugyanis a zombolyai kerület tanítóegylete ezévi tavaszi közgyűlését itt szándékozávan megtartani, ezen alkalmat arra is felhasználta, hogy Torontálmegeje két jeles és érdemekben gaz-

és nyilvanulása, mely hatalom szintén örök. — A természeti vagyis anyagi világ, részre nézve pedig annak ellentéte; mert a természeti világnak minden részei csakis az egy-máshoz viszonyuk által bírnak fizikai természettel, vonatkozva pedig szellemi okozójukra, eredetükre, szellemi természetük van; mert a mint fentebb említettük, annak szellemi lényegéből teremtve vannak. Csak viszonyosságuk teszi őket ideiglenes vagyis mulékony lényekké és tárgyakká.

Schiller, a híres s mely gondolkozásu német író, Kant bölcselete nyomán mondja valahol Miscelláiban, hogy az idő létezésére kellett valaminek teremtetnie, a mi egymásután következik s változik. Hozzá teheti, hogy a testekkel egyszerűs mind az idő és tér is teremtetett, vagy másképp kifejezve: a Teremtőnek örökön csodaszert hatalma teremt örökön téreket, időket, világokat s lényeket.

A természeti világban az öntudattal bíró lények szellemé zárva vannak a relativ világ ideiglenes viszonyaiba; mértis az ő világ-szemlélések ily helyzetben azon viszonyok arányában korlátozt. Az emberi gondolatok s eszmék nem egyéb, mint az időleges világ viszonyainak a lélekben tükrözött alakjai és képei lévén, annál fogva azon viszonyoktól feltételezve s így, mint azok, mulékonyak; mert nem feltétlenül önálló, azaz nem abszolút természetűek, nem örökletűek. — Az emberi gondolatok s eszmék úgy mint az azoknak következtetési lánczolatából kifolyó megösmérés, vagyis a fizikai világon tuli szemlélés és az abba való meggyőződő belátás is, épen olyan viszonyban állanak az emberi szellemhez, mint a milyenben áll az időleges vagyis fizikai világ a világeggyetem teremtő szelleméhez, t. i. mint az okozat az okozóhoz, a mű a művészhöz, eredmény a művelő erdőhöz. Az emberi gondolkodásnak első okozója, indítója vagyis az ember szellemé azonban abszolút, azaz függetlenül önálló; mert az

emberi szellem a világszellemtől mintegy a természeti világ viszonyaiban fogva tartott szikrája.

Midőn a materialista bölcsek a szellemet a nagytermészetben keresik, nem látnak benne csak anyagokat s erőket; azaz ők nem tudják ugyan, valva, mik tulajdonképen lényegökre nézve az erők és milyen az anyag paránya; de az őket nem hozza zavarba; mert ők megelégszenek azzal, hogy az erők s anyagok működésének eredményét látják s érzik. Soha nem bocsátkoznak annak kutatásába, hogy mi lehet első oka mindennek? mert ők csak az „anyag s erő“ dogmáitól kezdik minden okoskodásukat. Nem felületesség-e ez? miután hypothesisra alapítják materialis bölcsezetüket, mely úgy inkább csak fizikai buvárkodásnak nevezendő volna.

Ajánlható nekik egy exact philosophiai mű olvasása, azaz tanulmányozása; például Th. Funk Brentanótól: „La pensée exacte en philosophie“ hogy tanuljanak mélyebben és következetesen bölcseletkedni.

Az ő nézetök szerint az erők s anyagok működnek örökségtől kezdve bizonyos határozott rendszer szabályai szerint vakon, tudatlanul; mely rendszernek vak szabályai ezen erők s anyagokba, magától a vak természetől, fektetve volnának. Az, hogy egyik év a másikatól különbözik, hogy nincs egy erdőben két egynemű falevél, mely tökéletesen egyenlő volna, — nem hozza zavarba az ő rendszerességéről fogalmukat. Szerintök a nagy természetet csak vak erők mozgatják, melyeknek tehát öntudatuk nincsen; és ime bámulatos logikátlansági körülmény! ezen szellem nélküli öntudatlan erőkől álló természet alkotott lényeket, melyeknek eszök s öntudatuk nem csak, de erkölcsi erejük is van, amelyek tehát felebbvalók az őket alkotó mesternél. De hiszen a vargainasból is lehet idővel több az ő mesterénél! gondolják ők talán. Erre azt felelik az embert a majomtól származtató

materialista bölcsek, hogy a kis gyermeknek sincs még öntudata, hogy az csak később korával kifejleddik benne épen úgy mint minden szokott lassanként kifejleddni a természetben; hogy tulajdonképen egyik parány vagy anyag-részecske és erő sorakozván egy másikhoz, végre kihozzák, tehát teremtik az ést és öntudatot. Azok bírnak e szerint tehát azon teremő hatalommal, azt előállítani a mi nekik nincsen.

Valóban bámulatra méltó bölcseletű magyarok!

Kövessük tovább az ő bölcseletűket. A világgosság, villanyosság, delezesség, idegfolyam (fluidum nervorum) sajátszerű erők s illetőleg anyagok.

Magyarazzák meg, milyen nagy az anyag-nak legkisebb részecskéje, az úgy nevezett vagy inkább talán csak képzelt parány? — van-e az erőknek is paránya? ha már tért foglal el. Mind ezen parányok is ösztartják-e egymást vonz- s taszító erők által, és van-e ezen vonzerőnek is részecskéje? Mi az anyag erő nélkül és az erő anyag nélkül? talán lehetetlenek s nem is képzelhetők egymás nélkül? és mégis létezik mindegyikük magában is.

Ök azt mondják, hogy az erők a testeknek attributumai azaz tulajdonságai és hogy azért a test vagy anyag erejét egyet képez. Ugy hát a mágnés és a hozzá vonzott test közti üresség is, melyben vonzereje folyik, vele azonos volna, mi pedig nyilvánosan nem úgy van. Hol itt az exact gondolkozás? Valljon nem csodája-e mind ezek a teremő hatalomnak?

Socratesről azt írják, hogy midőn egyszerű valaki kérdezte, hogy miért nevezik őt bölcseknek? azt felelte „mert tudom hogy semmit sem tudok, mások pedig azt hiszik, hogy sokat tudnak, azok pedig kevesebbet tudnak mint én.“ Socrates eme mondatához hasonlóan lehet állítani hogy, ha van valaki aki azt képze-

li, hogy minden természeti tünemény indokait a természet benső működésének titkai megmagyarázni azaz felvilágosítani képes anélkül, hogy azokat a szellemek tulajdonítsa, az bizony szintén kevesebbet tud a semminél; talán a sok fától, sok részletes tudománytól nem látja a materialista bölcseletű az erőt, a dolog lényegét.

Ha az emberi művekhez emberi ész kell, bizony a nagy természetben lévő művek, ugymint növények, állatok, kiválólag ember és legfőképp az egész nagy világ szervezéséhez, fenntartásához annyival több ész és hatalom kell, a mennyivel ezen művek az emberi művekhez — melyek amugy is csak az előbbiekből kifolyólynak — mérve mesterségesebbek.

Ezen összehasonlítás alapján tévedhellenül a következő arányt lehet felállítani: Az emberi művek úgy állanak a nagy természet műveivel, mint az emberi ész a nagytermészetben nyilvanuló észhez.

Mely arány szintén megcáfolatlan formulája az isteni legfőbb ész létezésé bizonyításának. Befejezésül lehet még az anyag és szellem kérdését a következő két alternativába szorítani, agyanis:

1) Ki inkább a bölcset, az-e a ki fel nem fogván valamit a természetben, annak olyan erejére, hatalmára hivatkozik, melyet valkank, öntudat nélkülilinek, tehát önmagánál mint öntudatos lénynek aljasabbnak tart, vagy pedig az, a ki olyan esetben az emberi észnél határozatlan nagyobb észre vagyis Istenre hivatkozik?

2) Midőn az erők lételéről — melyek lényegét emberi ész nem képes képzelni — csak azért nem kételkedünk, mert némely hatásukat látjuk; annálkevesbé kételkedhetünk az isteni legfőbb észről s hatalomról, midőn ezeknek öszszhangzatos tükölyü hatásukat a nagy természet általunk ismert minden részében látjuk.

dag tanfé polg. isk. huberti e mat meg valóban polgárság állórrende fogott a jus hó 20 állapította vonattal a vasuti merdek zsárlóvessé táriigazg. gyermeke által, kise és üdvözö a az alk tett iskola trás ch G mal egybe megjelent ket és a degeket; g kiemelve község ré ur, az isk Gy ö r g y degeket. indítvány. kir. tanfelj toloja, a ezen ünnep vőzöltesek gatott bank érkezett, alispán ur. Steinba Belicska Albertsz a dalm. tan at Leitic most tiszte ünnepélyre kori igazg község költse jüknek felaj tantó a mag huberti tan el. Leblan szoruval t A számos t Imre, Bes csak Gyul A diszebeé nakozás és a lampion viá világom, me a vidéken. tüzi jákétot r nél több emb

* **Jake** egyik köztisztakarekpénzt amennyiben leányát Schy eljegyezte. kis menyass áldást a szep hosszan tartó

* **A szümete.** A budapesti állatól a követke iparos tanonc valamelyik kö osztályát végvannak, beléptanodába: felke hogy a felvéte mielőbb szives dulni, hogy az tartandó felvéessenek, mervehetők fel.

* **Felhív** Rövid idővel e keit zivén vis folytán, Budapest alakult. Nem e ez egylet mily lösitőja, működgyar kereskedő hogy soha haz keddi intézmény írói segély-egylete, a tisztvis tanubizonyosság társadalmi utonkában kifiradung. Beamten-70,000 forintot tagjai és azok könyvkereskedő márkát. Hány a ez öszegek a és terelnek le t mény akar lenn let. Elégge ismer talyunk szöveletásban tudja has 30—40 évi fáragalom jutalma n szolgái állás. Ez hább azon főnök szított, megrabon lejt gyömbeceitő számalomarmeltő fordulni, ezt nek érthető önéretele, a balsors közeg főnök collegái petik, kiternek elő kétszégeés az főtáru. A keres

H I R D E T É S E K.

4388. sz. h. i. 1882. (140—2.1)

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Becskerek város tekintetes képviselő testületének határozata folytán a városi tanácsnál lemondás következtében megüresült alorvosi, közgyámi, levéltárnoki és I. rendű irnoki állomások betöltése végett ezennel pályázat hirdetik.

A városi alorvos egyúttal halottkém is, a halottvizsgálati díjakon kívül o. é. 300 frtnyi évi fizetést huz.
A közgyámi állomás 800 frt
a levéltárnoki „ 600 „
és az I. rendű irnoki állomás 500 „
évi fizetéssel van egybekötve.

A közgyám o. é. 400 frtnyi óvadékot letenni köteles, azonkívül pedig ezen állomásra csak oly egyének pályázhatnak, kik a kövvizetésben való jártasságukat kellőkép igazolni képesek.

Felhívának ennél fogva mindazok, a kik fenti állomások valamelyikére pályázni óhajtanak, miszerint eddigi alkalmaztatásuk feletti bizonyítványokkal szabályszerűen felszerelt kérvényeiket f. é. **junius** hó 15-ig a polgármesteri hivatalnál nyújtsák be.

Kelt Nagy-Becskereken, 1882. évi május hó 31-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

4453. sz. k. i. ex 1882. (141—2.1)

Hirdetmény.

Alólírott hivatal részéről ezennel közhírré tételik, hogy Nagy-Becskerek városának 1882. pótköltségvetési előirányzata az 1874. évi XVIII. t. cz. 115. § értelmében f. hó 3-tól kezdve 15 napon át a város összes lakosságának betekínthetése végett a városi főszámvevői hivatalnál nyitva tartatik.

Kelt Nagy-Becskereken, 1882. évi június hó 2-án.

A polgármesteri hivatal.

Pályázat. (135—3.2)

A torontálmezei községi és körjegyzők nyugdíjintézeténél e megye törvényhatósági bizottságának folyó évi május hó 1-én és folytatólag tartott közgyűlésének 283-ik számú határozata értelmében egy számvevői állomás rendszeresítéséről, ez állomásra ezennel pályázat hirdetik.

Ezen állomással 600 frt évi fizetés van összekötve. Felhívának ennél fogva mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényeiket — melyben a törvényszabta általános kellékeken kívül még az államszámvetési vagy érettségi vizsgálat letétele igazolandó — e megye alispáni hivatalához f. évi **július** hó 31-én nyújtsák be.

Megjegyeztetik, hogy az alkalmazandó számvevő megbízatása csak az általános tisztújításig terjed, a mikor az ujjalag betöltendő lesz, és hogy e számvevői törvényhatósági tisztviselőnek nem tekinthető, a fegyelmi eljárásnak alávetve nincs, és ennél fogva, ha köteleesség mulasztást követve el, a kereskedelmi törvénynek reá nézve is érvénytelenségű 55—60. §§-ai alapján azonnal, vagy pedig a szabályszerű felmondási idő elteltével elbocsátható.

Kelt Nagy-Becskereken, 1882. évi május hó 27-én.

Torontálmezei alispáni hivatala.

2227. sz. k. i. 1882. Pályázat. (143—3.1)

Gyála községben a szülészni állomás lemondás folytán megüresedvén, ezen állomás betöltésére ezennel pályázat nyitattik, felhívának a pályázni óhajtók, miszerint rendszeresen felszerelt kérvényüket alólírt szolgabírósnál **junius** hó 25-ik mint a választást megelőző napon annál bizonyosabban benyújtani el ne mulasszák, mert azután benyújtott kérvények tekintetbe vehetők nem lesznek.

A fenti állomással évi 120 frt készpénz fizetés és a községi képviselő testület által megállapított díjak vannak összekötve.

T.-Kanizsán, 1882. évi június hó 2-án.

Issekutz Antal,
szolgabíró.

2292. szám kig. 1882. (128—3.3)

Pályázat.

Az alibunári körorvosi állomás, melyhez még Szeleus, Szt.-Mihály és Sándorfalva községek is tartoznak, üresedésben lévén, annak választási utján leendő betöltésére ezennel pályázat nyitattik, a választási határnapul f. é. **junius** 19-ik napjának d. e. 10 órája Alibunárott mint körorvosi székhelyén a község házában kiütetik.

Ezen állomással a szövetkezett községek részéről 600 frt évi fizetés, és a képviselő testület által megállapított látogatási díjak vannak egybekötve. Fizetőképtelen szegények ingyen látogatandók és gyógykezelendők.

Felhívának tehát mindazon orvos urak, a kik ezen körorvosi állomás elnyeréséért pályázni óhajtanak, hogy az 1876. évi XIV. t. cz. 43. illetve 143. §§-ai értelmében kellőleg felszerelt folyamodványaik a választást megelőző napig az alólírt szolgabírósnál benyújtsák.

Kelt Alibunárott, 1882. évi május 18-án.

Kamenszky György,
szolgabíró.

1378. sz. kg. 1882. Pályázat. (133—3.3)

Török-kanizsai szolgabírói járáshoz tartozó Szanád községében a szülészni állás betöltésére ezennel pályázat nyitattik, és a választás f. évi **junius** hó 20-ikának d. e. 9 órára Szanád község házában megtartatik, felhívának a pályázni óhajtók, miszerint rendszeresen felszerelt kérvényüket a választást megelőző napig e hivatalhoz betérjesszék, ezen állomással következő évi járandóság van összekötve, u. m. 150 frt készpénz fizetés és a községi képviselő testület által megállapított látogatási díjak.

Török-Kanizsán, 1882. évi május 19-én.

Szolgabíró távollétében:

Tóth,

tb. szolgabíró.

2801. sz. 1882. Hirdetmény. (142—1.1)

A nagy-beckereki kir. e. f. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tételik, hogy özv. Kolpaszky Julianna és özv. Likavetz János által gyámolt kiskoru Kolpaszky Julianna, István és Johanna, n.-beckerekéi. végrehajtóknak kérelmére, özv. Petrov Gyókáné és általa mint gyám által gyámolt kiskoru Petrov Lyubicza mint Petrov Gyóka, Petrov Gavrilla (Gaja) örököse n.-beckerekéi lakos végrehajtást szenvedett elleni 20 frt per és 12 frt 40 kr. végrehajtási költségbeli követelésének, valamint jelenlegi 8 frt 10 kr. megállapított, és a még fölmerülő költségeknek kielégítése végett a végrehajtási árverés az ezen kir. e. f. törvényszék területén fekvő N.-Becskerek községi 1049. számú tjkvben A. I. 1852. részlet, és 1107. összeírasi számok alatt foglalt 314 frtra becsült ház és ugyanott 7 6654 b/1 részlet szám alatt foglalt 186 frtra becsült 800□-olnyi szőlőre elrendeltetik.

A megállapított kikiáltási ár a becscrak, vagyis 314, illetve 186 forint.

Az árverés megtartására határidőül 1882. évi **július** hó 25-ik napjának délelőtt 9 órája, ezen e. f. törvényszék tjkvi hivatalában kitűztetik.

Árverezni kívánók végrehajtatók kivételével tartoznak az ingatlanok becscrának 10%, vagyis 31 frt 40 krt, illetve 18 frt 60 krt készpénzben, vagy a kormány által óvadékképeseknek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár két egyenlő részletben lefizetendő, és pedig az első az árverés után azonnal, a második a melybe a bánatpénz betudatni fog, az árverés napjától számítandó egy hónap alatt, az utóbbi részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt.

Az árverési föltételek a hivatalos órák alatt alólírott telekkönyvi hatóságnál, és Nagy-Becskerek városa előljárási részénél megtekinthetők.

Kelt a nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1882. é. május 6-án tartott ülésében.

Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete.

Van szerencsénk közhírré tenni, hogy a Nagy-Becskereken székelő **Torontálmezei takarékos és hitelbank** szövetséges társunk **közvetítése mellett** a nagy-beckereki törvényszék területén fekvő földbirtokra ezentűl

készpénz kölcsönöket

is engedélyezünk.

Ily kölcsönök 10 év alatt 20 felévi részletekben törlesztendők.

Budapesten május havában.

(131—6.3)

Az igazgatóság.

Ürü eladás.

Ö nagyméltósága báró Révay Simon örököseinek tiszta-hegyesi uradalmaiban, a nagy-kikindai vasuti állomástól 1 órányira, van 400 drb. — június végén átvehető — hízalásra felalított 3—4 éves ürüje eladó; ugyanott mintegy 150 drb. fésűs jó mustra anya juh is vehető.

(138—2.1)

Reviczky Tamás,
igazgató.

A midőn a nagyérdmü közönség becses tudomására hozzuk, hogy **Czinner D.** urat mint titkárt alkalmaztuk, legolesőbb díjszámítás mellett tiszteljesen ajánljuk magunkat biztosítási üzletek fölvetelére.

A Foncière, pesti biztosító-intézet
nagy-beckereki főügynöksége,
Hunyadi utca, 514. sz.

KADELSBURGER L.

első nagy-beckereki váltó- és bizományi üzlete

ezennel tisztelettel tudomására hozza a t. cz. közönségnek, miszerint a **legelső és legnagyobb pénzügyintézetekkel** összeköttetésbe lépett, és ennek folytán azon kellemes helyzetbe jutott, **kölcsönöket házakra 6³/₄% kamat és tőketörlesztés, nemkülönböztetve olyankor földekre még olcsóbb kamattal mellet**

közvetíteni és a leggyorsabban keresztülvizetni. — **A közvetítési díj a legolesőbban számitatik és felvilágosítások minden időben készségesen adnak.**

Nagy-Becskereken, 1882. ápril 7-én.

(90—9)

„RUSSANDA“ ISZAPFÜRDŐ

Mellenczén (Torontálmezejében).

A fürdőévad, mint közönségesen, május hó 15-től szeptember hó közepéig tart.

Kóralakok, melyek ellen a Russanda iszapfürdő kedvező eredménnyel használtatott: Görvélykor (scrophulose), Rheoma, idült sebek, különösen olyanok, melyek csontgyulladásánál és csontszúvasodásnál mutatkoznak. Megkeményedések. Daganatok az egyes tagokon, mint előre ment gyulladások következményei. Dagadt izületek, kifeszített inak, s ezek folytán összezsugorodott s megmerevedett kezek, lábak stb. Bőrbetegségek; de különösen ajánlatik vérszegénység, nőknél a rendetlen és mértéken felüli vérvesztesség stb. ellen.

Fürdőben vendéglő, szépen bútorozott szobák, kert és naponkint zene. Távirida és posta állomás. Közlekedési felvilágosítást a legnagyobb készséggel ad a tulajdonosnő **Klaits Anna Mellenczén.** kihez mindennemű kérdézősködések intézendők.

(113—6.6)